

340

ZÁKON

ze dne 24. května 2006

o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ČINNOST INSTITUCÍ
ZAMĚSTNANECKÉHO PENZIJNÍHO
POJIŠTĚNÍ Z ČLENSKÝCH STÁTŮ
EVROPSKÉ UNIE NA ÚZEMÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropských společenství¹⁾ a upravuje podmínky provozování penzijních plánů a činností z nich vyplývajících institucemi zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie (dále jen „členský stát“) na území České republiky a dohled nad činností těchto institucí na území České republiky.

(2) Tento zákon se nevztahuje na nemocenské pojištění, důchodové pojištění, veřejné zdravotní pojištění, penzijní připojištění se státním příspěvkem a životní pojištění podle zvláštních právních předpisů.

§ 2

Vymezení pojmů

V tomto zákoně se rozumí

- a) institucí instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění, bez ohledu na její právní formu, která je
1. provozována na principu fondového hospodaření,
 2. zřízena odděleně od jakéhokoli příspěvatele nebo odvětvového svazu příspěvatelů pro účely poskytování důchodových dávek v souvislosti se zaměstnáváním fyzických osob na základě dohody nebo smlouvy dohodnuté individuálně nebo kolektivně mezi zaměstnavatelem, popřípadě více zaměstnavateli, a zaměstnancem, popřípadě více zaměstnanci nebo jejich příslušnými zástupci, nebo dohodnuté s osobami

samostatně výdělečně činnými, a vykonává činnosti z toho přímo vyplývající, a

3. povolena v domovském členském státě podle jeho právních předpisů,
- b) domovským členským státem jiný členský stát než Česká republika, ve kterém má instituce sídlo, nebo, pokud nemá sídlo, své hlavní správní ústředí,
- c) příslušným orgánem orgán členského státu, který podle právních předpisů tohoto státu vykonává dohled nad činností institucí a další činnosti v zaměstnaneckém penzijním pojištění,
- d) příspěvatelem
 1. právnická osoba, která má sídlo na území České republiky,
 2. organizační složka právnické osoby umístěná na území České republiky, nebo
 3. fyzická osoba, která má hlášený pobyt na území České republiky, popřípadě nemá-li hlášený pobyt na území České republiky, která podniká na území České republiky,jestliže působí v České republice jako zaměstnavatel a platí příspěvky instituci na zaměstnanecké penzijní pojištění ve prospěch svých zaměstnanců, popřípadě je-li zaměstnavatelem osoba samostatně výdělečně činná, též ve svůj prospěch,
- e) účastníkem fyzická osoba, jejímž zaměstnavatelem je příspěvateľ a jejíž zaměstnanecká činnost ji opravňuje nebo bude opravňovat k pobírání důchodových dávek v souladu s penzijním plánem instituce, popřípadě osoba samostatně výdělečně činná, je-li příspěvatelem a k pobírání důchodových dávek ji opravňuje nebo bude opravňovat penzijní plán instituce,
- f) příjemcem fyzická osoba pobírající důchodové dávky,
- g) penzijním plánem smlouva, dohoda, svěřenecká listina nebo jiná pravidla instituce stanovující, které důchodové dávky jsou ze zaměstnaneckého

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi.

penzijního pojištění poskytovány a za jakých podmínek,

- h) důchodovými dávkami dávky vyplácené ze zaměstnaneckého penzijního pojištění při splnění podmínek stanovených penzijním plánem.

§ 3

Příslušný orgán v České republice

(1) Příslušným orgánem v České republice je Česká národní banka.

(2) Česká národní banka při výkonu dohledu ohledně splnění povinností vyplývajících z § 6 odst. 2 spolupracuje s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

§ 4

Informační povinnosti České národní banky

Česká národní banka

- a) informuje příslušný orgán domovského členského státu o požadavcích právních předpisů České republiky na provozování penzijních plánů v České republice, a to ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy od tohoto orgánu obdržela informace o záměru instituce provozovat penzijní plán v České republice,
- b) informuje příslušné orgány jiných členských států o změnách právních předpisů České republiky vztahujících se k zaměstnaneckému penzijnímu pojištění,
- c) informuje příslušný orgán domovského členského státu o tom, že instituce porušila povinnost stanovenou právním předpisem České republiky vztahujícím se k provozování penzijních plánů a činností z nich vyplývajících,
- d) spolupracuje s příslušnými orgány jiných členských států a Komisí Evropských společenství v oblasti provozování penzijních plánů a činností z nich vyplývajících a poskytuje jim informace týkající se jednání institucí na území České republiky,
- e) vede seznam institucí, které provozují v České republice penzijní plány, a příslušných orgánů členských států, které tyto instituce v domovském členském státě povolily; seznam je veřejně přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 5

Provozování penzijních plánů v České republice

(1) Instituce může na území České republiky provozovat pouze penzijní plány a činnosti z nich vyplývající, pokud toto provozování je povoleno příslušným orgánem domovského členského státu instituce, a to za podmínek stanovených v tomto povolení a právními předpisy domovského členského státu instituce. Penzijní plány institucí provozované v České republice musí přitom splňovat požadavky uvedené v § 6 a 7.

(2) Instituce uvedená v odstavci 1 je povinna

- a) před zahájením provozování penzijních plánů v České republice písemně oznámit a doložit České národní bance, že její činnost v České republice byla příslušným orgánem domovského členského státu povolena podle odstavce 1, a sdělit údaje o osobě odpovědné v České republice za provozování penzijních plánů a její adresu pro doručování instituci,
- b) mít technické rezervy pro penzijní plány provozované v České republice plně finančně pokryté a na žádost České národní banky doložit plnění této povinnosti,
- c) umožnit České národní bance dohled nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem institucím, předložit České národní bance jí vyžádané dokumenty potřebné k tomuto dohledu, jejichž předložení je Česká národní banka oprávněna požadovat podle § 8 odst. 1 písm. a), a poskytnout jí pro účely tohoto dohledu potřebné informace a vysvětlení; za nesplnění těchto povinností při dohledu může Česká národní banka uložit osobě uvedené v písmenu a) pořádkovou pokutu až do výše 100 000 Kč, a to do 1 měsíce ode dne nesplnění povinnosti.

(3) Instituce uvedená v odstavci 1 může na území České republiky provozovat pouze zaměstnanecké penzijní pojištění a činnosti z něho vyplývající.

§ 6

Penzijní plány

(1) Účast zaměstnanců na zaměstnaneckém penzijním pojištění a příspěvateľů v České republice je dobrovolná.

(2) Penzijní plány provozované institucemi v České republice musí vždy upravovat

- a) poskytování důchodových dávek alespoň pro případ dosažení stanoveného věku a úmrtí; stanovený věk nesmí být přitom vyšší než 63 let,
- b) formy vyplácení důchodových dávek; jednou z forem výplaty důchodových dávek musí být doživotní důchod,
- c) možnost převodu důchodových nároků z penzijního plánu na jinou instituci v případě ukončení zaměstnání účastníka u příspěvatele, pokud o to účastník požádá; důchodové nároky účastníka mohou být při tomto převodu kráceny jen o výdaje související s tímto převodem, přičemž druhy těchto výdajů musí být uvedeny v penzijním plánu,
- d) vrácení příspěvků zaplacených účastníkem v případech, kdy
1. příspěvky platil též účastník a účastníku nevznikl nárok na důchodové dávky, nebo

2. s tímto vrácením za podmínek stanovených penzijním plánem souhlasí účastník a přispěvatel.

§ 7

Informace poskytované účastníkům a příjemcům

(1) Informace předávané institucí účastníkům a příjemcům v České republice musí být poskytovány minimálně v rozsahu odpovídajícím informační povinnosti stanovené institucím v domovském členském státě.

(2) Instituce je povinna zajistit každému účastníkovi při vzniku účasti na zaměstnaneckém penzijním pojištění dostatečnou informovanost o podmínkách penzijního plánu provozovaného pro přispěvatele, zejména o právech a povinnostech všech stran zúčastněných na provozování penzijního plánu a o finančních, technických a jiných rizicích spojených s penzijním plánem. Instituce je dále povinna písemně informovat účastníky a příjemce o každé změně penzijního plánu, pokud se tato změna přímo týká účastníka nebo příjemce, a to do 2 měsíců.

(3) Instituce je povinna každý rok poskytnout účastníkům údaje o

- instituci, společnostech, na které byly převedeny některé funkce instituce, a o finanční situaci instituce,
- aktuální finanční výši nabytých nároků každého účastníka.

(4) Na žádost účastníka je instituce povinna poskytnout mu podrobné a podstatné informace o

- výši případných důchodových dávek,
- částce důchodových dávek v případě ukončení zaměstnání,
- úpravě převoditelnosti důchodových nároků na jinou instituci v případě ukončení zaměstnání u přispěvatele,
- investičním riziku, pokud se na něm účastník podílí, a to informace o výběru případných investičních možností a o skutečném investičním portfoliu s popisem rizik a nákladů spojených s investicemi.

(5) Instituce je povinna na žádost účastníků a příjemců

- zaslat jim roční účetní závěrku a výroční zprávu, která se vztahuje k příslušnému penzijnímu plánu,
- informovat je o prohlášení o zásadách investiční politiky instituce; tato povinnost se považuje za splněnou, pokud je toto prohlášení zpřístupněno alespoň v sídle přispěvatele.

Žádost účastníků a příjemců může jejich jménem podat přispěvatel.

- (6) Při odchodu do starobního důchodu nebo

když se jiné důchodové dávky stanou splatnými, je instituce povinna každému příjemci písemně poskytnout potřebné informace o splatných důchodových dávkách a o možnostech jejich vyplácení.

§ 8

Dohled nad institucemi

(1) Česká národní banka je za účelem výkonu dohledu oprávněna

- požadovat od instituce předložení veškerých dokumentů a poskytnutí veškerých informací a vysvětlení, které se týkají provozování penzijních plánů v České republice a činností z nich vyplývajících, zejména ročních účetních závěrek, výročních zpráv, prohlášení o zásadách investiční politiky, údajů o technických rezervách pro penzijní plány provozované na území České republiky včetně aktiv a pasiv vztahujících se k těmto plánům,
- zakázat volné nakládání s aktivy instituce drženími depozitářem nebo správcem sídlícím na území České republiky, pokud o to požádá příslušný orgán domovského členského státu; tento depozitář nebo správce je povinen bez zbytečného odkladu zákazu vyhovět,
- požádat příslušný orgán domovského členského státu, aby rozhodl o povinnosti instituce vykazovat aktiva a pasiva odděleně v případě pochybnosti o tom, že instituce nemá vytvořeny dostatečné technické rezervy pro penzijní plány provozované v České republice, nebo o zákazu nebo omezení činnosti instituce na území České republiky v případě, že instituce porušuje povinnosti vyplývající pro ni z právních předpisů České republiky vztahujících se k provozování penzijních plánů a činností z nich vyplývajících,
- zakázat nebo omezit činnost instituce v České republice, která porušuje povinnosti vyplývající pro ni z právních předpisů České republiky vztahujících se k provozování penzijních plánů a činností z nich vyplývajících, jestliže žádost podaná příslušnému orgánu domovského členského státu podle písmene c) nepřinesla nápravu; o zákazu nebo omezení činnosti instituce Česká národní banka informuje bez zbytečného odkladu příslušný orgán domovského členského státu a informaci o zákazu nebo omezení činnosti zveřejní v seznamu vedeném podle § 4 písm. e).

(2) Poruší-li instituce, depozitář nebo správce povinnost vyplývající z tohoto zákona nebo z rozhodnutí vydaného na jeho základě, může Česká národní banka uložit opatření k nápravě zjištěného nedostatku odpovídající povaze porušení a jeho závažnosti. Instituce, depozitář nebo správce informuje Českou národní banku o odstranění nedostatku a způsobu zjednání nápravy, a to ve lhůtě stanovené Českou národní bankou.

Správní delikty**§ 9**

(1) Instituce se dopustí správního deliktu tím, že

- a) provozuje v České republice penzijní plány zaměstnaneckého penzijního pojištění bez povolení příslušným orgánem domovského členského státu instituce,
- b) nesplní oznamovací povinnost podle § 5 odst. 2 písm. a) nebo nesdělí údaje o odpovědné osobě a její adresu pro doručování podle § 5 odst. 2 písm. a),
- c) nedoloží České národní bance plnění povinnosti podle § 5 odst. 2 písm. b), nebo
- d) nesplní vůči účastníkům a příjemcům informační povinnost podle § 7.

(2) Depozitář nebo správce aktiv instituce se dopustí správního deliktu tím, že přes zákaz České národní banky podle § 8 odst. 1 písm. b) umožní volné nakládání s aktivy instituce, které má ve svém držení.

(3) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b),
- b) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c) a d) a odstavce 2,
- c) 20 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a).

§ 10

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty za správní delikt se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Česká národní banka.

(4) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže Česká národní banka o něm nezažádá řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděla, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti

s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá Česká národní banka. Při vybírání a vymáhání uložených pokut se postupuje podle zákona upravujícího správu daní²⁾. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST DRUHÁ**Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění****§ 11**

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000 Sb., zákona č. 176/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 455/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 123/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 47/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb. a zákona č. 245/2006 Sb., se mění takto:

Za § 22 se vkládá nový § 22a, který včetně nadpisu zní:

„§ 22a**Zvláštní ústavní péče – péče paliativní lůžková**

Léčba paliativní a symptomatická o osoby v terminálním stavu poskytovaná ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu.“

ČÁST TŘETÍ**ÚČINNOST****§ 12**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Paroubek v. r.

²⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.